

Project da votaziun

Lescha davart la refurma dal territori en il chantun Grischun (lescha generala davart la refurma dal territori)

dals 23 d'avrigl 2014

Il cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin ils art. 31 al. 1, 68 al. 2 sco er 71 al. 2 da la constituziun chantunala, suenter avair gi invista da la missiva da la regenza dals 14 da schaner 2014,

concluda:

Art. 1

Questa lescha regla l'adattaziun da relaschs chantunals per pudair realisar la refurma dal territori. Object ed intent

Art. 2

La lescha davart la divisiun dal chantun en regiuns (DG 110.200) vegn relaschada en la versiun tenor l'aggiunta I. Revisiun totala da la lescha da divisiun

Art. 3

La lescha da vischnancas (DG 175.050) vegn revedida parzialmain en la versiun tenor l'aggiunta II. Revisiun parziala da la lescha da vischnancas

Art. 4

Las leschas qua sutvart vegnan midadas sco suonda: Ulteriuras midadas da leschas

1. Lescha davart ils dretgs politics en il chantun Grischun (DG 150.100)

Art. 1 al. 1 lit. a e c

¹ La lescha regla:

- a) las elecziuns e las votaziuns en chaussas chantunalas e regionalas sco er las elecziuns da las dretgiras districtualas;
- c) il diever dal dretg d'iniziativa en chaussas regionalas e communalas.

Art. 2 al. 1 e 3

¹ Elecziuns chantunalas èn las elecziuns da la regenza e dal cussegl dals chantuns; elecziuns regionalas èn las elecziuns da las commembras respectivamain dals commembers dal cussegl grond en ils circuls electorals tenor la lescha davart il cussegl grond.

³ aboli

Art. 8

¹ Las elecziuns e las votaziuns federalas e chantunalas sco er las elecziuns da las dretgiras districtualas han lieu en las vischnancas, e quai il medem di ed a l'urna.

² Las elecziuns e las votaziuns en chaussas regionalas han lieu il medem di en las vischnancas.

Art. 9 al. 1

¹ La suprastanza communal installescha in biro electoral d'almain duas commembras respectivamain dus commembers e nominescha la presidenta respectivamain il president e l'actura respectivamain l'actuar da quest biro electoral. Ella po er funcziunar senza sco biro electoral.

Art. 10 al. 2

² Tgi che refusescha senza motiv impurtant d'acceptar e d'ademplier l'uffizi, po vegnir chastià da la suprastanza communal cun ina multa da 50 fin 400 francs.

Art. 15 al. 1 lit. a fin d

¹ Las elecziuns e las votaziuns vegnan ordinadas:

- a) da la regenza:
per las elecziuns da la regenza e dal cussegl dals chantuns inclusiv las elecziuns substitutivas, per las elecziuns da la dretgira districtuala e per las elecziuns dal cussegl grond sco er per las votaziuns en chaussas chantunalas;
- b) da la cumissiun administrativa:
per las elecziuns substitutivas en il district;

- c) da la cumissiun regiunala:
per las votaziuns en chaussas regiunalas;
- d) aboli

Art. 16 lit. a e d

Las elecziuns da renovaziun han lieu ils suandants termins:

- a) las elecziuns da la regenza e dal cussegl grond il medem mument per
regla il matg u il zercladur, e quai per la perioda d'uffizi da la regenza
che cumenza il 1. da schaner da l'onn vegnint e dal cussegl grond che
cumenza l'emprim di da la sessiun d'avust;
- d) aboli

Art. 20 lit. b, c e d

Ils documents d'elecziun e da votaziun vegnan preparads e tramess ad ura
a las vischnancas:

- b) da l'uffizi districtual tar elecziuns da la dretgira districtuala;
- c) da la cumissiun regiunala tar las elecziuns da las commembras e dals
commembers dal cussegl grond sco er tar votaziuns en chaussas re-
giunalas.
- d) aboli

Art. 21 lit. c e d

Ils documents d'elecziun e da votaziun cumpiglian:

- c) ils cedels electorals tar las elecziuns da la dretgira districtuala e tar las
elecziuns da las commembras e dals commembers dal cussegl grond,
ils cedels da votar, ils projects da votaziun e las explicaziuns da la cu-
missiun administrativa respectivamain da la cumissiun regiunala tar
votaziuns en chaussas regiunalas.
- d) aboli

Art. 25 marginala

1. en chaussas
federalas,
chantunalas
e districtualas

Art. 26

¹ Uschenavant che la votaziun a l'urna è prevista, sa drizza la votaziun
tenor l'artitgel 25.

2. en chaussas
regiunalas

² Cas cuntrari ha la votaziun lieu en las vischnancas.

Art. 36 al. 1 lit. b, c e d ed al. 3 e 4

¹ Il biro electoral communitgescha immediatamain ils resultats da la visch-
nanca:

- b) tar las elecziuns da la dretgira districtuala a l'uffizi districtual;
- c) tar las elecziuns da las commembras e dals commembers dal cussegl grond e tar votaziuns en chaussas regiunalas a la cumissiun regiunala.
- d) aboli

³ Las cumissiuns regiunalas communitgeschan immediatamain per telefon ils resultats da las elecziuns da las commembras e dals commembers dal cussegl grond a la chanzlia chantunala il di d'elecziun ed il di sunter er anc en scrit.

⁴ Ils uffizis districtuals communitgeschan ils resultats da las elecziuns da la dretgira districtuala en scrit a la chanzlia chantunala il di sunter las elecziuns.

Art. 37 al. 2

² Tar elecziuns en il district è quai chausa da l'uffizi districtual, tar las elecziuns da las commembras e dals commembers dal cussegl grond e tar votaziuns en chaussas regiunalas da la cumissiun regiunala.

Art. 41 al. 1 lit. c e d

¹ Sche pliras persunas han survegni il medem dumber da vuschs, decida la sort davart l'elecziun u davart la successiun d'occupar in post. La sort vegn tratga:

- c) da la cumissiun regiunala tar las elecziuns da las commembras e dals commembers dal cussegl grond.
- d) aboli

Art. 42

Ils resultats totals provisorics da las votaziuns e da las elecziuns chantunalas vegnan publicads immediatamain tras la chanzlia chantunala, quels da las elecziuns sin plaun districtual tras l'uffizi districtual e quels da l'elecziun da las commembras e dals commembers dal cussegl grond sco er da votaziuns en chaussas regiunalas tras la cumissiun regiunala.

Art. 43 al. 2 e 3

² Dal rest ordinescha tar elecziuns e tar votaziuns chantunalas la regenza, tar elecziuns sin plaun districtual la cumissiun administrativa sco er tar las elecziuns da las commembras e dals commembers dal cussegl grond e tar votaziuns en chaussas regiunalas la cumissiun regiunala ina verificaziun dal scrutini, sch'igl existan indizis concrets per irregularitads.

³ La verificaziun dal scrutini po succeder en in lieu central, tar elecziuns e tar votaziuns chantunalas tras la chanzlia chantunala, tar elecziuns e tar votaziuns sin plaun districtual tras l'uffizi districtual e tar elecziuns e votaziuns regiunalas tras la cumissiun regiunala u – sin dumonda da quests posts – en las vischnancas.

Art. 44 al. 2

² Tar elecziuns sin plaun districtual respectivamain tar elecziuns e tar votaziuns sin plaun regional succeda la publicaziun tras l'uffizi districtual respectivamain tras la cumissiun regionala, e quai mintgamai en l'organ da publicaziun respectiv.

Art. 46 al. 1

¹ La persuna che na refusescha betg in'elecziun entaifer otg dis sunter la publicaziun uffiziala dal resultat cun ina communicaziun en scrit a la regenza respectivamain a la cumissiun administrativa u a la cumissiun regionala, ha acceptà l'elecziun.

**2. INIZIATIVA EN CHAUSSAS REGIUNALAS
E COMMUNALAS**

Art. 73

Las regiuns e las vischnancas garanteschon il dretg d'iniziativa a norma da las sequentas disposiziuns. Ellas pon extender quest dretg, spezialmain cun reducir il dumber da sutscriziuns necessari e cun permetter l'iniziativa en furma dal sboz elavurà.

Art. 74

Las disposiziuns davart il dretg d'iniziativa en las vischnancas valan conform al senn per las regiuns.

Iniziativa
en chaussas
regionalas

Art. 102 al. 1

¹ Cunter decisiuns da la regenza, dal cussegl grond e da la cumissiun competenta dal cussegl grond sco er da las autoritads dals districts, da las regiuns e da las vischnancas po vegnir recurrì tar la dretgira administrativa pervia da violaziun da dretgs politics.

Art. 105

¹ Las regiuns reglan la procedura per elecziuns e per votaziuns en chaussas regionalas, uschenavant che questa lescha e la regenza na disponan nagut. ² regiuns
² aboli

Art. 106

Las vischnancas relaschan las disposiziuns complementaras necessarias per lur territori davart la procedura per elecziuns e per votaziuns en chaussas chantunalas ed en chaussas regionalas.

Art. 107

aboli

2. Lescha davart la responsabladad dal stadi (DG 170.050)

Art. 1 al. 1 lit. a

¹ A questa lescha èn sutta mess:

- a) il chantun, ils districts, las regiuns e las vischnancas sco er las ulteriuras corporaziuns da dretg public e lur instituts autonom (instituziuns publicas);

3. Lescha davart il cussegl grond (DG 170.100)

Art. 1

¹ Per reparter ils mandats dal cussegl grond sin ils circuls electorals è decisiv il dumber da la populaziun svizra dals circuls electorals sin basa da la statistica federala da l'effectiv annual da la populaziun che vegn mintgamaì publicada l'onn avant las elecziuns.

² L'attribuziun da las vischnancas als circuls electorals è reglada en l'aggiunta.

³ A tge circul electoral che vischnancas che fusiuneschan appartegnan, sto vegnir reglà en la cunvegna da fusiun. Sch'igl ha motivs relevants che s'opponan a questa regulaziun u sche las vischnancas na chattan betg in'enclegientscha, decida la regenza definitivamain. Sche dapli ch'ina regiun è pertutgada, ston questas regiuns vegnir consultadas l'emprim.

Art. 2

Ils 120 mandats dal cussegl grond vegnan repartids sin ils circuls electorals tenor la suandanta procedura:

- a) Repartiziun anticipada:
 1. Il dumber da la populaziun svizra dal chantun vegn dividi tras 120. La proxima cifra entira pli auta sur il resultat furma l'emprima cifra da repartiziun. Mintga circul electoral che dispona d'in dumber pli pitschen che questa cifra survegn in mandat; quest circul na vegn betg pli tratg en consideraziun per l'ulteriura repartiziun.
 2. Il dumber da la populaziun svizra dals circuls electorals restants vegn dividi tras il dumber dals mandats che n'èn betg anc vgnids repartids. La proxima cifra entira pli auta sur il resultat furma la segunda cifra da repartiziun. Mintga circul electoral che dispona d'in dumber pli pitschen che questa cifra survegn in

mandat; quest circul na vegn betg pli tratg en consideraziun per l'ulteriura repartiziun.

3. Questa procedura vegn repetida fin ch'ils circuls electorals restants cuntanschan l'ultima cifra da repartiziun.
- b) Repartiziun principala:
Mintga circul electoral restant survegn tants mandats sco quai che l'ultima cifra da repartiziun è cuntegnida en ses dumber da la populaziun.
- c) Repartiziun restanta:
Ils mandats restants vegnan repartids sin ils circuls electorals cun las cifras restantas las pli grondas. Sche plirs circuls electorals cuntanschan la medema cifra restanta, vegnan els eliminads tenor la successiun dals rests ils pli pitschens che resultan suenter la divisiun da lur dumber da la populaziun tras l'emprima cifra da repartiziun. Sche er quests rests en equals, decida la sort.

Art. 3

Avant las elecziuns publitgescha la regenza mintgamai en il fegl uffizial dal chantun Grischun il dumber da las commembras e dals commembers dal cussegl grond che ston vegnir elegids en mintga circul electoral.

Art. 4

Mintga circul electoral elegia tantas suppleantas e tants suppleants sco quai ch'el ha d'elegir commembras e commembers dal cussegl grond, sin il pli dentant diesch.

Agiunta

(art. 1 al. 2)

Las vischnancas èn attribuidas als circuls electorals sco suonda:

Circul electoral	Vischnancas
Alvaschagn	Alvaschagn, Casti, Mon, Mut, Stierva, Vaz
Avras	Avras
Belfort	Alvagni, Brinzauls, Lantsch, Schmitten, Surava
Bravuogn	Bravuogn, Filisur
Bregaglia	Bregaglia
Brusio	Brusio
Calanca	Arvigo, Braggio, Buseno, Castaneda, Cauco, Rossa, Sta. Maria i.C., Selma
Cuira	Cuira
Churwalden	Churwalden, Tschierschen-Praden
Tavau	Tavau

Mustér	Breil, Medel (Lucmagn), Mustér, Sumvitg, Trun, Tujetsch
Tumleastga	Almen, Farschno, Giuvaulta, Pasqual, Pratval, Roten, Scharàns, Seglias, Tumeagl
Tschintg Vitgs	Haldenstein, Landquart, Trimmis, Vaz sut, Zizers
Foppa	Falera, Glion, Laax, Mundaun, Sagogn, Schluein
Jenaz	Fideris, Furna, Jenaz
Claustra	Claustra-Serneus
Küblis	Cunter en il Partenz, Küblis, Saas
Lumnezia	Lumnezia, S. Martin, Val S. Pieder
Luzein	Luzein, St. Antönien
Maiavilla	Fläsch, Jenins, Maiavilla, Malans
Mesauc	Lostallo, Mesauc, Soazza
Engiadin'ota	Bever, La Punt-Chamues-ch, Madulain, Puntraschigna, Samedan, San Murezzan, S-chanf, Schlarigna, Segl, Silvaplana, Zuoz
Puschlav	Puschlav
Ramosch	Samignun, Valsot
Razén	Domat, Panaduz, Razén
Valragn	Nufenen, Spleia, Sufers, Valragn
Roveredo	Cama, Grono, Leggia, Roveredo, San Vittore, Verdabbio
Rueun	Andiast, Sursaissa, Vuorz
Stussavgia	Val Stussavgia
Schons	Andeer, Casti-Vargistagn, Donat, Farera, Lon, Maton, Runtgaglia, Ziràn-Reschen
Scanvetg	Arosa, Maladers
Schiers	Grüsch, Schiers
Seewis	Seewis
Suot Tasna	Ftan, Scuol, Sent
Sur Tasna	Ardez, Guarda, Lavin, Susch, Tarasp, Zernez
Surses	Beiva, Cunter, Mulegns, Murmarera, Riom-Parsonz, Salouf, Savognin, Sour, Tinizong-Rona
Tusaun	Cazas, Flearda, Masagn, Tschappina, Tusaun, Urmagn
Trin	Favugn, Flem, Trin, Tumein
Val Müstair	Val Müstair

4. Lescha davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun (DG 170.300)

Art. 3

L'uffizi d'ina commembra u d'in commember da la regenza è incumpatibel cun uffizis communalas e districtualas sco er cun uffizis en regiuns. Dal rest valan las disposiziuns d'incumpatibilitad tenor l'artitgel 22 da la constituziun chantunala.

5. Lescha chantunala davart la protecziun da datas (DG 171.100)

Art. 1 al. 2 lit. a e b ed al. 3

² Sco autoritads en il senn da questa lescha valan:

- a) autoritads ed uffizis dal chantun, dals districts, da las regiuns e da las vischnancas;
- b) instituts, fundaziuns e corporaziuns da dretg public dal chantun, dals districts, da las regiuns e da las vischnancas;

³ aboli

Art. 6 al. 3

³ Decisiuns dals departaments, da las autoritads communalas, districtualas e regionalas, da las colliaziuns da vischnancas sco er dals instituts autonomas e da las corporaziuns autonomas da dretg public pon vegnir contestadas cun recurs tar la dretgira administrativa.

6. Lescha introductiva tar il cudesch civil svizzer (DG 210.100)

Art. 20 al. 1 e 2

¹ Ils circuls da stadi civil cumpiglian il territori d'ina u da pliras regiuns u da parts da quellas e vegnan determinads definitivamain da la regenza en il rom dal dretg federal e suenter avair consultà las regiuns pertutgadas.

² La regenza designescha definitivamain la sedia ed il num dals uffizis da stadi civil suenter avair consultà las regiuns pertutgadas.

Art. 20a al. 1 e 2

¹ La cumissiun regionala respectivamain la conferenza dals presidents numna – suenter l'approvaziun precedentia tras l'autorità chantunala da surveglianza – il dumber necessari da funcziunaris da stadi civil, designescha il schef da l'uffizi e regla la substituziun.

² Sch'in circol da stadi civil cumpiglia il territori da pliras regiuns, sa cunvegnan quellas davart l'organ electoral e davart la procedura electorala.

Art. 38 al. 1

¹ Igl existan las suandantas autoritads da protecziun da l'uffant e da creschids:

- a) Engiadina/vals dal sid (regiuns Bernina, Engiadina bassa/Val Müstair e Malögia);
- b) Grischun central/Moesa (regiuns Alvra, Moesa e Viamala);
- c) Grischun dal nord (regiuns Landquart, Plessur e Plaun);
- d) Partenz/Tavau (regiun Partenz/Tavau);
- e) Surselva (regiun Surselva).

Art. 51 al. 1 lit. b

¹ L'autorisaziun d'ordinar ina collocaziun per motivs d'assistenza ha:

- b) mintga medi uffizial;

7. Lescha introductiva tar il dretg d'obligaziuns svizzer (DG 210.200)

Art. 6 al. 1

¹ L'ingiant public sto vegnir manà da la presidenta u dal president da la regiun ubain d'ina emploiada u d'in emploià da la regiun ch'è vegni designà dad ella u dad el.

Art. 6b al. 3

³ En cas d'in ingiant d'in bain immobigliar è la regiun cumpetenta per communitgar l'agiudicaziun a l'administratura u a l'administratur dal register funsil (art. 235 al. 2).

Art. 6c al. 3

³ Il protocol da l'ingiant sto vegnir suttascrit da la manadra u dal manader da l'ingiant e da la protocollista u dal protocollist e vegnir deponì tar la regiun.

Art. 7 cifras 2 e 3

L'autorità cumpetenta per il plant sin l'execuziun d'ina grevezza ch'è en l'interess public en cas d'ina donaziun suenter la mort da la donatura u dal donatur (art. 246 al. 2) è:

2. la cumissiun regionala respectivamain la conferenza da las presidentas e dals presidents, sche la grevezza è en l'interess public da la regiun;

3. la regenza, sche la grevezza è en l'interess public da pliras vischnancas, da pliras regiuns u dal chantun.

8. Lescha introductiva tar il cudesch da procedura penala svizzer (DG 350.100)

Art. 34 al. 1 lit. a

¹ Sco expertas ed experts uffizials u nominads permanentamain en il senn dal cudesch da procedura penala valan en spezial:

- a) las medias uffizialas ed ils medis uffizials;

9. Lescha davart la giurisdicziun administrativa (DG 370.100)

Art. 2

Per la procedura administrativa davant autoritads regiunalas e communalas vegnan applitgads ils princips generals da procedura sco er las disposiziuns davart l'interpretaziun, davart la rectificaziun, davart la revisiun sco er davart l'execuziun.

Autoritads
regiunalas e
communalas

Art. 59 lit. b

Cun il recurs pon vegnir fatgas valair:

- b) violaziuns da l'autonomia da las vischnancas, da las regiuns e d'autras corporaziuns da dretg public sco er da las baselgias chantunalas.

10. Lescha davart il sustegn dal perfecziunament da giuvenils e da creschids en il chantun Grischun (DG 433.100)

Art. 2

Contribuziuns vegnan pajadas a vischnancas, a corporaziuns da vischnancas u a regiuns ed ad organisaziuns d'utilitad publica e culturalas, sco sco las da puras e d'economia da chasa ed universitads popularas, sch'ils purtaders n'obtegnan nagin gudogn e sch'els èn dependents da contribuziuns. Per curs da perfecziunament dals giuvenils che han terminà la scola na duain vegnir incassads nagins u mo modests custs da curs u taxas.

11. Lescha davart las contribuziuns da scolaziun (DG 450.200)

Art. 18 al. 1

¹ Il post spezialisà e las autoritads dal chantun, dals districts, da las regiuns e da las vischnancas che elavuran datas tenor l'alineia 2 transfèreschan datas ch'èn impurtantas per realisar questa lescha.

12. Lescha da linguas dal chantun Grischun (DG 492.100)

Art. 1 al. 2

² Cun ademplir lur incumbensas tegnan il chantun, las regiuns, las vischnancas, las corporaziuns da vischnancas, ils districts sco er autras corporaziuns da dretg public quint da la cumposiziun linguistica usitada dals territoris e prendan resguard da la communitad linguistica tradiziunala.

Art. 2 lit. c

Questa lescha regla:

- c) l'attribuziun da las vischnancas e da las regiuns als territoris linguistics sco er la collavuraziun dal chantun cun las vischnancas, cun las regiuns, cun las corporaziuns da vischnancas e cun ils districts sco er cun autras corporaziuns da dretg public tar la determinaziun da lur linguas uffizialas e da lur linguas da scola.

Art. 3 al. 3

³ Las autoritads chantunales respundan en la lingua uffiziala, en la quala ellas vegnan dumandadas. En il contact cun vischnancas, cun regiuns e cun corporaziuns da vischnancas dovran ellas las linguas uffizialas da talas. En proceduras da recurs sa drizza la lingua da procedura tenor la lingua uffiziala che vegn duvrada en la decisiun contestada.

Art. 21

Sin dumonda d'ina vischnanca u d'ina regiun po la regenza – sa basond sin in concept – permetter da manar ina scola populara bilingua. Il chantun po pajar contribuziuns a questas scolas.

Art. 23 al. 2

² Las regiuns e las corporaziuns da vischnancas reglan il diever da las linguas uffizialas ed eventualmain da las linguas da scola en ils statuts. En quest connex resguardan ellas en moda adequata la situaziun linguistica da las singulas vischnancas.

Art. 25 al. 1, 2 e 4

¹ Regiuns che sa cumponan da vischnancas monolinguas cun ina lingua uffiziala identica valan sco regiuns monolinguas. La lingua uffiziala da questas regiuns è la lingua uffiziala da las vischnancas che furman la regiun. Regiuns

² Regiuns che sa cumponan da vischnancas cun differentas linguas uffizialas respectivamain da vischnancas plurilinguas valan sco regiuns plurilinguas. Las linguas uffizialas da questas regiuns èn tut las linguas uffizialas da las vischnancas che furman la regiun.

⁴ Las regiuns reglan ils detagls davart il champ d'applicaziun da lur linguas uffizialas en cooperaziun cun la regenza.

**13. Lescha davart ils fatgs da sanadad dal chantun
Grischun (DG 500.000)**

Art. 9

¹ Ils medis uffizials e lur substituts vegnan elegids da la regenza per 4 onns en uffizi secundar. Els èn ils organs da surveglianza e d'execuziun dal departament concernent la polizia sanitaria ed adempleschan las incumbensas medicinal-giudizialas ed autras incumbensas dal medi uffizial. 5. medis uffizials

² Mintga medi che pratitgescha en il chantun po vegnir obligà da surpigliar incumbensas uffizialas, sche enconuschientschas spezialas fan da basegn u sch'il medi uffizial respectivamain ses substitut ha premdi recusaziun u na stat betg a disposiziun.

Art. 30a al. 2

² La permissiun na scada betg cun la cumplenida dal 70avel onn da vegliadetgna, sche la persuna pertutgada cumprova sin basa d'in attestat dal medi uffizial d'esser abla – tant fisicamain sco er psicicamain – da pudair pratitgar vinavant la professiun. La cumprova sto mintgamai vegnir inoltrada mintga 2 onns.

**14. Lescha davart las vaccinaziuns preventivas publicas
cunter malsognas transmissiblas (DG 500.400)**

Art. 10 al. 1

¹ Il chantun organisescha vaccinaziuns preventivas publicas cunter la virola. El porta ils custs che resultan da quai. La realisaziun da questas vaccinaziuns è chausa da las medias uffizialas e dals medis uffizials.

15. Lescha da finanzas dal chantun Grischun (DG 710.100)

Art. 1 al. 4

⁴ Per las regiuns e per las corporaziuns da vischnancas sco er per las vischnancas burgaisas vala questa lescha conform al senn, nun ch'i valian disposiziuns spezialas.

16. Lescha da taglia per il chantun Grischun (DG 720.000)

Art. 78 al. 1 lit. c

¹ Liberads da l'obligaziun da pajar taglia èn

c) las regiuns e las vischnancas dal chantun e lur instituts,

Art. 81 al. 1 lit. a

¹ Tar las expensas motivadas da la fatschenta appartegnan spezialmain:

a) las taglias da la confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas, cun excepziun da las taglias penals e da las multas fiscalas;

Art. 122 al. 1

¹ Ils commembers da las autoritads, ils funcziunaris ed ils emploiads dal chantun, da las regiuns e da las vischnancas ston tegnair absolutamain secret quai ch'els vegnan a savair tar lur activitad uffiziala. Per contra-venziuns èn els responsabels tenor las prescripziuns legalas.

Art. 122a

Las autoritads da taglia dattan gratuitamain las infurmaziuns necessarias a las autoritads da taglia da la confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas e las concedan, sin dumonda, invista da las actas uffizialas.

Art. 123 al. 1

¹ Las autoritads da la confederaziun e dal chantun sco er dals districts, da las regiuns e da las vischnancas dattan, sin dumonda, gratuitamain tut las infurmaziuns necessarias a las autoritads incumbensadas cun l'execuziun da questa lescha, e quai independentamain d'ina eventuala obligaziun dal secret professiunal. Ellas pon infurmar sezzas questas autoritads, sch'ellas supponan ch'ina taxaziun saja incumpletta.

17. Lescha davart las taglias communalas e davart las taglias da baselgia (DG 720.200)

Art. 11 lit. d

Libras u libers da la taglia sin midada da maun èn:

- d) il district, la regiun, la vischnanca (cun ses instituts) e la vischnanca burgaisa per bains immobigliars sin l'agen territori;

18. Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (DG 801.100)

Art. 1 al. 1

¹ La lescha regla la planisaziun dal territori sin il territori dal chantun Grischun. Ella definescha las incumbensas che ston vegnir ademplidas da las vischnancas, da las regiuns e dal chantun.

Art. 2

¹ Las vischnancas, las regiuns ed il chantun procuran per la planisaziun en il senn da la legislaziun davart la planisaziun dal territori e resguardan ils interess da la planisaziun dal territori er tar lur ulteriuras activitads.

² Las vischnancas, las regiuns ed il chantun adempleschan lur incumbensas en encliegentscha vicendaivla e coordineschan lur basa, lur planisaziuns e lur activitads che han in effect sin il territori ina cun l'autra e cun la basa, cun ils concepts e cun las planisaziuns sectorialas da la confederaziun sco er cun las planisaziuns dals chantuns e dals pajais vischins.

Art. 3 al. 2

² La planisaziun surlocala è per regla chausa da las regiuns e dal chantun.

Art. 5 al. 1

¹ Per las proceduras da planisaziuns, da projects da construcziun e da regruppaments dal terren – ch'èn fixadas en questa lescha ed en l'ordinaziun – e per l'incassament da taxas d'avertura vala exclusivamain il dretg chantunal, nun che las vischnancas e las regiuns vegnian autorisadas u obligadas expressivamain da relaschar atgnas prescripziuns da procedura divergentas u complementaras u da reglar sezzas tschertas proceduras.

Art. 10 al. 1 frasa introductiva

¹ En il rom dals meds finansials che stattan a disposiziun po il chantun pagar contribuziuns a vischnancas ed a regiuns sco er ad organisaziuns, ad instituziuns sco er ad autras instituziuns ch'èn responsablas per projects per:

Art. 11 al. 1 e 2

¹ Contribuziuns a vischnancas ed a regiuns vegnan pajadas en furma da contribuziuns fundamentalas e da contribuziuns supplementaras.

² Las contribuziuns fundamentalas vegnan graduadas tenor la forza finanziaria da las vischnancas e da las regiuns e tenor il gener da la prestaziun.

Las contribuziuns fundamentalas maximalas als custs imputabels importan per:

1. vischnancas:	planisaziuns	30%
	infurmaziuns da basa, projects	40%
2. regiuns:	infurmaziuns da basa, planisaziuns, projects	50%

La regenza po reducir las contribuziuns fundamentalas per 10 – 50 perschient, sche las finanzas dal chantun pretendan quai.

Art. 14 al. 1

¹ Il plan directiv grischun e sias midadas vegnan elavurads dal chantun e da las regiuns en moda collegiala.

Art. 17

¹ Incumbensas da planisaziun regionalas vegnan ademplidas da las regiuns. Tar incumbensas che surpassan il territori da la regiun, sa stentan las regiuns d'ademplir communablamain las incumbensas.

² Las regiuns procuran per in svilup territorial persistent en lur territori. Ellas adempleschan spezialmain incumbensas ch'ellas ston far sin basa da la legislaziun davart la planisaziun dal territori e dal plan directiv chantunal u che resultan da la politica regionala e da la politica d'aglomeraziun u d'ulteriurs secturs politics che han in effect sin il territori. Ellas procuran ch'il plan directiv chantunal vegnia realisà conform al stgalim.

Art. 18 al. 1, 2, 4 e 5

¹ Las regiuns relaschan ils plans directivs regionalas ch'èn prescrits en la legislaziun e ch'èn necessaris per realisar il plan directiv chantunal. Ellas pon relaschar ulteriurs plans directivs regionalas.

² Cumpetenta per ils conclus da relaschar e da midar plans directivs regionalas è la conferenza da las presidentas e dals presidents (radunanza regionala). Actualisaziuns èn per regla medemamain chaussa da la conferenza da las presidentas e dals presidents.

⁴ Sche plans directivs u parts da quels na pon previsiblamain betg vegnir approvads, po la regiun pretender ina tractativa da reconciliaziun tar il departament. Sch'i na dat nagina reconciliaziun, decida la regenza.

⁵ En l'ordinaziun regla la regenza ulteriurs detagls da la procedura. Las regiuns relaschan prescripziuns complementaras.

Art. 20 al. 1

¹ Las vischnancas pon relaschar plans directivs communalas che determinechan il svilup dal territori ch'ellas vulan cuntanscher areguard l'utilisaziun, areguard la furmaziun, areguard l'avertura ed areguard l'infrastructura. Els mussan, co che las activitads da la vischnanca che han in effect

sin il territori vegnan coordinadas cun quellas da las vischnancas vischinas, da la regiun e dal chantun.

Art. 102 al. 2

² Cunter decisiuns da la regenza tenor l'alea 1 sco er cunter decisiuns davart il relasch dal plan directiv chantunal e davart l'approvaziun da plans directivs regiunals pon las vischnancas e las regiuns pertutgadas sco instituziuns ch'èn responsablas per la planisaziun locala respectivamain per la planisaziun regiunala far recurs tar la dretgira administrativa.

Art. 5

Las ordinaziuns dal cussegl grond che na correspundan betg a las prescripziuns da l'artitgel 32 alinea 1 da la constituziun chantunala po il cussegl grond adattar sin via d'ina ordinaziun, uschenavant che la realisaziun da la refurma dal territori pretenda quai.

Adattaziun
d'ordinaziuns
dal cussegl grond

Art. 6

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² La regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur da questa lescha.

Referendum,
entrada en vigur

Lescha davart la divisiun dal chantun Grischun en regiuns

dals 23 d'avrigl 2014

Il cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin ils art. 31 e 68 da la constituziun chantunala,
suenter avair gi invista da la missiva da la regenza dals 14 da schaner
2014,

concluda:

Art. 1

Divisiun

Las vischnancas vegnan attribuidas a las regiuns sco suonda:

1. Regiun Alvra:
vischnancas d'Alvagni, Alvaschagn, Beiva, Bravuogn, Brinzauls,
Casti, Cunter, Filisur, Lantsch, Mon, Mulegns, Murmarera, Riom-
Parsonz, Salouf, Savognin, Schmitten, Sour, Stierva, Surava, Tini-
zong-Rona, Vaz.
Lieu principal: Casti
2. Regiun Bernina:
vischnancas da Brusio e Puschlav.
Lieu principal: Puschlav
3. Regiun Engiadina bassa / Val Müstair:
vischnancas d'Ardez, Ftan, Guarda, Lavin, Samignun, Scuol, Sent,
Susch, Tarasp, Val Müstair, Valsot, Zernez.
Lieu principal: Scuol
4. Regiun Plaun:
vischnancas da Domat, Favugn, Flem, Panaduz, Razén, Trin, Tumein.
Lieu principal: Domat
5. Regiun Landquart:
vischnancas da Fläsch, Jenins, Landquart, Maiavilla, Malans, Trim-
mis, Vaz sut, Zizers.
Lieu principal: Landquart

6. Regiun Malögia:
vischnancas da Bever, Bregaglia, La Punt-Chamues-ch, Madulain, Puntraschigna, Samedan, S-chanf, Schlarigna, Segl, Silvaplauna, San Murezzan, Zuoz.
Lieu principal: Samedan
7. Regiun Moesa:
vischnancas d'Arvigo, Braggio, Buseno, Cama, Castaneda, Cauco, Grono, Leggia, Lostallo, Mesauc, Rossa, Roveredo, San Vittore, Selma, Soazza, Sta. Maria i.C., Verdabbio.
Lieu principal: Roveredo
8. Regiun Plessur:
vischnancas d'Arosa, Cuir, Churwalden, Haldenstein, Maladers, Tschierschen-Praden.
Lieu principal: Cuir
9. Regiun Partenz / Tavau:
vischnancas da Claustra-Serneus, Cunter en il Partenz, Fideris, Furna, Grösch, Jenaz, Küblis, Luzein, Saas, Schiers, Seewis, St. Antönien, Tavau.
Lieu principal: Claustra-Serneus
10. Regiun Surselva:
vischnancas d'Andiast, Breil, Falera, Glion, Laax, Lumnezia, Medel (Lucmagn), Mundaun, Mustér, Sagogn, Schluein, St. Martin, Sumvitg, Sursaissa, Trun, Tujetsch, Val S. Pieder, Val Stussavgia, Vuorz.
Lieu principal: Glion
11. Regiun Viamala:
vischnancas d'Almen, Andeer, Avras, Casti-Vargistagn, Cazas, Donat, Farera, Farschno, Flearda, Giuvaulta, Lon, Masagn, Maton, Mut, Nufenen, Pasqual, Pratval, Roten, Runtgaglia, Scharàns, Seglias, Spleia, Sufers, Tschappina, Tumeigl, Tusaun, Urmagn, Valragn, Ziràn-Reschen.
Lieu principal: Tusaun

Art. 2

A tge regiun che vischnancas che fusiuneschan appartegnan, sto vegnir reglà en la cunvegna da fusiun. Fusiuns da vischnancas

Art. 3

¹ Las regiuns èn obligadas da metter a disposiziun localitads d'archiv adattadas per surpigliar ils archivs dals circuls schliads. Archivs

² Tras in conclus da la conferenza da las presidentas e dals presidents po la regiun er porscher questas archivalias a l'archiv dal stadi per las laschar conservar duravlamain.

³ Ils ultims organs dals circuls èn responsabels ch'ils documents vegnian archivads e surdads conform a l'urden.

Art. 4

Meds da lavur,
mobigliar e bains
immobigliars

¹ Ils circuls ed ils districts surlaschan gratuitamain a la regiun ils meds da lavur sco er il mobigliar ch'èn avant maun il mument da la surdada e che vegnan duvrads da la regiun.

² Cur che questa lescha entra en vigur, passan ils bains immobigliars ed ils dretgs reals limitads, ch'èn en proprietad dals circuls e dals districts e che vegnan duvradas da la regiun respectiva per ademplir las incumbensas, senza indemnisaziun a la regiun. L'inscripziun en il register funsil vegn fatga gratuitamain sin annunzia da la regiun.

³ Ils ulteriurs bains immobigliars e dretgs reals limitads dals circuls vegnan surpigliads da las vischnancas dals circuls en la proporziun, en la quala ellas avessan gi da sa participar ad in deficit dal circul il mument da sia schliaziun. La proprietad mida, cur che questa lescha entra en vigur. Las vischnancas partecipadas surpiglian ils bains immobigliars en lur proprietad collectiva (societad simpla). Las vischnancas pon er tschermer in'otra soluziun. L'inscripziun en il register funsil vegn fatga gratuitamain sin annunzia da las vischnancas dals circuls.

⁴ Sch'il circul u il district e la regiun na chattan nagina enclegientscha davart l'attribuziun da bains immobigliars e da dretgs reals limitads, decida la regenza definitivamain.

Art. 5

Facultad ed
obligaziuns

¹ Las activas ch'èn avant maun cur ch'ils circuls vegnan schliads passan automaticamain a las vischnancas dals circuls en la proporziun, en la quala ellas avessan gi da sa participar ad in deficit. Las vischnancas han il dretg da far valair dabuns dals circuls er tras plant.

² Las vischnancas dals circuls schliads stattan bunas per obligaziuns dals circuls en la dimensiun da lur quota da deficit. In eventual dretg da prender regress sin ils organs dals circuls schliads passa a las vischnancas en la dimensiun da lur quota.

³ Almain il quint per l'ultim onn dals circuls schliads vegn prendì giu da quella regiun, a la quala è vegnida attribuida la gronda part dal territori da las vischnancas dals circuls.

⁴ Er suenter il mument ch'ils circuls èn vegnids schliads, èn ils ultims organs dals circuls responsabels che las lavurs da schliaziun vegnian mandas a fin conscienziusamain. Els èn autorisads ed obligads da far ils acts giuridics e las decleraziuns ch'i dovra per quest intent.

Art. 6

¹ Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegn abolida la lescha davart la divisiun dal chantun Grischun en districts e circuls dals 12 da mars 2000. Aboliziun dal dretg vertent

² Uschè ditg ch'ils districts ed ils circuls existan, valan per els las disposiziuns che valevan il di avant che la divisiun dal chantun en regiuns è entrada en vigur.

Art. 7

La regenza fixescha il termin che questa lescha entra en vigur.

Entrada en vigur

Lescha da vischnancas dal chantun Grischun

Midada dals 23 d'avrigl 2014

Il cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin l'art. 31 al. 1 e sin l'art. 71 al. 2 da la constituziun chantunala, suenter avair gi' invista da la missiva da la regenza dals 14 da schaner 2014,

concluda:

I.

La lescha da vischnancas dal chantun Grischun dals 28 d'avrigl 1974 vegn midada sco suonda:

Art. 1 al. 1

¹ A questa lescha èn suttemessas las vischnancas politicas, las vischnancas burgaisas sco er las regiuns e las corporaziuns da vischnancas.

Art. 9 lit. c, g ed i

En vischnancas senza parlament communal na dastga la radunanza communal u la votaziun a l'urna betg vegnir privada da las suandantas cum-petenzas:

- c) approvar il budget ed il quint communal sco er fixar il pe da taglia;
- g) conceder expensas e spensas che n'èn betg previsas en il budget e che surpassan las cum-petenzas finanzialas d'auters organs;
- i) deliberar la furmaziun d'ina corporaziun da vischnancas u la participaziun ad ina tala;

Art. 10 al. 1 lit. e ed al. 2

¹ En vischnancas cun parlament communal na dastga la radunanza communal u la votaziun a l'urna betg vegnir privada da las suandantas cum-petenzas:

e) deliberar la furmaziun d'ina corporaziun da vischnancas u la partiziun ad ina tala;

² Las leschas communalas, il budget, il pe da taglia ed il quint annual sco er las fatschentas tenor l'artitgel 9 litera a ston vegnir suttamess al referendum facultativ u obligatoric.

Art. 49 al. 3

³ Per las regiuns e per las corporaziuns da vischnancas sco er per las vischnancas burgaisas valan las prescripziuns da la lescha chantunala da finanzas conform al senn, nun ch'i sajan avant maun disposiziuns spezialas.

Art. 50 al. 1 lit a, al. 2, 3 e 5

¹ Per ademplir tshertas incumbensas pon vischnancas s'unir sco suonda:

a) aboli

² Las vischnancas pon delegar tshertas incumbensas a la regiun.

³ aboli

⁵ Las prescripziuns da questa lescha vegnan applitgadas conform al senn per las furmas da las colliaziuns da vischnancas, nun ch'i sajan avant maun disposiziuns spezialas.

Art. 51 marginala ed al. 1

¹ Corporaziuns da vischnancas èn corporaziuns da dretg public.

II. Corporaziuns
da vischnancas
1. noziun e
furmaziun

Art. 52 marginala ed al. 1 lit. i ed l

¹ Ils statuts cuntengnan disposiziuns davart:

2. statuts

i) la schliaziun da la corporaziun, che po – en cas da fusiuns da vischnancas – avair lieu en mintga cas il mument da la fusiun observond in termin da desditga d'almain 3 mais, sco er l'utilisaziun da la facultad ed il pajament da debits;

l) il referendum da las vischnancas e da las personas cun dretg da votar cunter conclus da la radunanza da delegads, en spezial cunter tals che surpassan sias cum-petenzas finanzialas.

3. competenzas intransmissiblas da las persunas cun dretg da votar	<p>Art. 53 marginala ed al. 1 lit. b</p> <p>¹ Da las suandantas competenzas na dastga la totalitad da las persunas cun dretg da votar betg vegnir privada:</p> <p>b) midar ils statuts; per quest intent èsi necessari – areguard l'intent ed areguard las incumbensas da la corporaziun – che tut las vischnancas dettian lur consentiment;</p>
4. posiziun giuridica	<p>Art. 54 marginala ed al. 1</p> <p>¹ En la dimensiun da lur incumbensas entran las corporaziuns da vischnancas en la posiziun dal chantun respectivamain da las vischnancas associadas ed han lur dretgs e lur obligaziuns en quest sector, inclusiv il dretg d'incassar taxas e contribuziuns e da pretender eventualas subvenziuns.</p>
5. disposiziun da participaziun	<p>Art. 55 marginala ed al. 1</p> <p>¹ Sche la soluziun d'incumbensas publicas ch'èn delegadas ad ina corporaziun da vischnancas è mo pussaivla, sche er vischnancas coopereschan che na fan betg part da questa corporaziun, po la regenza ordinar lur participaziun, premess che dus terzs da las vischnancas ch'èn necessarias per ademplir questas incumbensas appartegnian gia a questa corporaziun.</p>
6. quint annual e rapport da gestiun	<p>Art. 56</p> <p>¹ Mintga onn ston las corporaziuns da vischnancas render quint davart tut lur finanzas e suttametter in rapport da gestiun davart lur activitad.</p> <p>² Il budget, il quint annual ed il rapport da gestiun ston vegnir exponids publicamain.</p> <p>³ Entaifer in onn suenter la finiziun da l'onn da gestiun ston il quint annual ed il rapport da gestiun vegnir tramess al departament.</p>
	<p>Art. 57 aboli</p>
	<p>Art. 58 aboli</p>
	<p>Art. 59 aboli</p>
	<p>Art. 61 aboli</p>

Art. 62

¹ Las regiuns servan ad ademplir efficaciamain incumbensas da las vischnancas appartegentas. IV. Regiuns
1. princip

² A norma da la legislaziun speziala adempleschan ellas plinavant las incumbensas che las vegnan attribuidas tras il chantun.

³ Ils conclus da las regiuns èn liants.

Art. 62a

En la dimensiun da las incumbensas surdadas ad ellas entran las regiuns en la posiziun da las vischnancas respectivas respectivamain dal chantun; cumprais è il dretg d'incassar taxas e contribuziuns e da pretender eventualas subvenziuns. 2. posiziun
giuridica

Art. 62b

¹ Las incumbensas vegnan surdadas da las vischnancas a la regiun tras ina cunvegna da prestaziun. La surdada oblighescha exclusivamain las vischnancas respectivas. La cumpetenzza sa drizza tenor las cumpetenzas finanzialas respectivas. 3. delegaziun
d'incumbensas

² La regiun e las vischnancas reglan las premissas per prender enavos ina incumbensa surdada.

Art. 62c

¹ Las regiuns pon ademplir cuminaivlamain las incumbensas che las èn vegnidadas surdadas. Sch'i na vegn betg chattada ina soluziun consensuala, surpiglia la regiun cun ils pli blers abitants la responsabladad per l'organisasiun correspudenta, ed ella vegn indemnizada commensuradamain per quai. 4. collavraziun
cun autras regiuns

² Ils detagls vegnan reglads tras ina cunvegna da prestaziun.

³ En cas d'incumbensas surregionalas po la regiun consultar la regiun vischina u singulas vischnancas. Las parts consultadas n'han nagin dretg da votar.

Art. 62d

¹ Ils organs da la regiun èn: 5. organizaziun

- a) la totalitad dals abitants da la regiun cun dretg da votar;
- b) la conferenza dals presidents;
- c) la cumissiun regiunala;
- d) la cumissiun da gestiun.

² Nua che las relaziuns giustifitgeschan quai, poi vegnir desisti da nominar ina cumissiun regiunala.

³ En regiuns senza cumissiun regiunala vegnan las incumbensas da la cumissiun ademplidas tras la conferenza dals presidents u delegadas da quella al secretariat, sch'i sa tracta mo d'activitads administrativas.

6. totalitad dals abitants da la regiun cun dretg da votar	<p>Art. 62e</p> <p>¹ La totalitad dals abitants da la regiun cun dretg da votar furma l'organ suprem da la regiun.</p> <p>² En spezial ha quel las suandantas incumbensas:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) relaschar e midar ils statuts, che cuntengnan tranter auter il dretg da persunal che vala per ils collavurators; b) decider davart projects, cunter ils quals è reussì il referendum facultativ; c) decider davart projects e fatschentas ch'èn vegnids suttamess da la conferenza dals presidents per laschar prender ina decisiun; d) decider davart iniziativas che pertutgan ses champ da cumpetenzas; e) decider davart expensas che surpassan las cumpetenzas d'auters organs; en quest connex pon ils statuts prevair il referendum facultativ. <p>³ Midadas dals statuts che concernan l'intent da la regiun e las incumbensas da la regiun ston vegnir approvadas da la maioritad da las vischnancas.</p> <p>⁴ Per auters relaschs e conclus dovri la maioritad dals votants.</p>
7. conferenza dals presidents a) cumposiziun, dretg da dar directivas	<p>Art. 62f</p> <p>¹ Da la conferenza dals presidents fan part almain ils presidents communal da las vischnancas da la regiun u in auter commember da la suprastanza communal. En cas d'impediment pon els vegnir represchentads d'in auter commember da la suprastanza communal.</p> <p>² En regiuns cun main che tschintg vischnancas fa almain in ulteriur commember d'ina suprastanza communal part da la conferenza dals presidents. Votar votescha il president communal u, sche quel na fa betg part da la conferenza dals presidents, in auter commember da la suprastanza.</p> <p>³ La suprastanza communal po dar directivas liantas a la represchentanza communal.</p> <p>⁴ La conferenza dals presidents nominescha or da ses ravugl in parsura e sia substituziun.</p>
b) incumbensas	<p>Art. 62g</p> <p>¹ La conferenza dals presidents ha principalmain las suandantas incumbensas:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) eleger la cumissiun regiunala, nun ch'i vegnia desistì da nominar inatala; b) eleger la cumissiun da gestiun; c) relaschar prescripziuns d'execuziun per ademplir las incumbensas surdadas; d) approvar il budget, il quint annual ed ils credits d'impegn; e) decider davart expensas unicis e periodicas ch'èn disponiblas libramain tenor la regulaziun en ils statuts da la regiun.

² La conferenza dals presidents ha dal rest tut las cumpetenzas che na vegnan betg delegadas ad in auter organ tras il dretg federal u chantunal u tras il dretg da la regiun.

Art. 62h

¹ Mintga conferenza dals presidents che vegn convocada conform a l'urden è abla da decider. c) decisziuns,
forza electorala

² Tar elecziuns e votaziuns decida la maiortad da las vuschs represchentadas. En cas da paritad da las vuschs vegn l'elecziun decidida cun trair la sort, en cas da votaziuns vala la fatschenta sco refusada.

³ Tar elecziuns e votaziuns ha mintga vischnanca fin 1000 abitants ina vusch. Per mintga ulteriurs 1000 abitants u per ina part da quai survegn la vischnanca ina vusch supplementara. Ina singula vischnanca na dastga betg avair dapli vuschs che tut las ulteriuras vischnancas ensemen.

⁴ Sch'ina regiun vegn bloccada repetidamain en sia decisziun davart ina dumonda che sto vegnir reglada obligatoricamain, po ella dumandar il sustegn da la regenza. In'eventuala decisziun da la regenza è definitiva.

Art. 62i

¹ La conferenza dals presidents elegia ina cumissiun regiunala or da ses ravugl, nun ch'i vegnia desisti da nominar ina tala. 8. cumissiun
regiunala
a) cumposiziun

² Per regla fa mo in commember da la medema vischnanca part da la cumissiun regiunala.

³ Il parsura da la conferenza dals presidents fa d'uffizi part da la cumissiun regiunala e maina quella.

Art. 62k

¹ La cumissiun regiunala è l'autorità administrativa da la regiun. Ella ha en spezial las suandantas incumbensas: b) incumbensas

- a) eleger il secretariat, l'ulteriur personal dal secretariat e l'ulteriur personal regiunal tenor ils statuts;
- b) represchentar la regiun vers anor;
- c) preparar las fatschentas per mauns da la conferenza dals presidents e formular las propostas correspundentas.

² Ils statuts da la regiun reglan las ulteriuras incumbensas da la cumissiun regiunala.

Art. 62l

¹ La cumissiun regiunala è abla da concluder, sche la maiortad da ses commembers è preschenta. c) decisziuns

² Ils conclus vegnan prendids en ina votaziun averta. Cun resalva da motifs da recusaziun è mintga commember obligà da votar.

³ En cas da paritad da las vuschs vegn l'elecziun decidida cun trair la sort, en cas da votaziuns fa il parsura la decisiun da tagl.

Art. 62m

9. cumissiun
da gestiun

¹ La cumissiun da gestiun consista da trais commembers da las cumissiuns da gestiun da las vischnancas da la regiun, ma betg dapli ch'in commember dastga appartegnair a la medema cumissiun da gestiun communal.

² La perioda d'uffizi dura 4 onns. Il temp d'uffizi maximal importa 12 onns.

³ Il pli tard suenter mintga clusiun dal quint annual controlla la cumissiun da gestiun la contabilitad e la gestiun da la regiun per mauns da la conferenza dals presidents. Il rapport da controlla sto vegnir publitgà en moda adequata en las vischnancas da la regiun.

⁴ En enclegientscha cun la cumissiun regiunala po la revisiun da quints vegnir surdada ad experts privats.

Art. 62n

10. dretgs politics

¹ Ils dretgs politics da la totalitad dals abitants da la regiun cun dretg da votar èn garantids.

² Almain in dieschavel dals abitants cun dretg da votar da la regiun respectivamain in quart da las vischnancas dal territori da la regiun po pretendere ina votaziun davart ina fatschenta ch'appartegna a sia cumpetenz.

³ Almain in dieschavel dals abitants cun dretg da votar da la regiun po pretendere ina votaziun davart ils conclus da la conferenza dals presidents che suttastattan al referendum.

⁴ La procedura sa drizza subsidiarmain tenor las disposiziuns da la lescha davart ils dretgs politics en il chantun Grischun.

Art. 62o

11. finanzas
a) quint annual e
rapport da gestiun

¹ Mintga onn fin il pli tard la fin da zercladur sto la regiun render quint davart tut sias finanzas e suttametter in rapport da gestiun davart sia activitad. Il rapport da gestiun è accessibel a la publicitad.

² Suenter la finiziun da l'onn da gestiun ston il quint annual ed il rapport da gestiun vegnir tramess entaifer 1 onn al departament.

Art. 62p

b) finanziaziun,
contribuziuns
communalas,
responsabladad

Tant la finanziaziun da la regiun e las contribuziuns communalas sco er la responsabladad da las vischnancas per obligaziuns da la regiun vegnan regladas en ils statuts da la regiun.

Art. 62q

Ils statuts da la regiun sco er mintga adattaziun posteriura ston vegnir sut-tamess a la regenza per l'approvaziun. La regenza controlla ils statuts e las adattaziuns areguard lur legalitad e lur opportunitad. 12. surveglianza

Art. 90

aboli

Art. 95 al. 1

¹ En il senn da la constituziun chantunala surveglia la regenza las vischnancas e las instituziuns ch'èn responsablas per la collavuraziun intercommunala sco er las regiuns.

Art. 103b marginala

IV. Corporaziuns
burgaisas

Art. 103c

¹ Las corporaziuns regiunalas dastgan ademplir las incumbensas surdadas ad ellas anc durant maximalmain 2 onns suenter l'entrada en vigur da la divisiun dal chantun en regiuns. Uschè ditg che questas corporaziuns regiunalas existan, valan per ellas las disposiziuns dals artitgels 1 e 50 fin 59 respectivamain las ulteriuras disposiziuns decisivas per las corporaziuns regiunalas.

V. Disposiziuns
transitoricas tar la
revisiun parziala
dals 23 d'avrigl
2014 concernent
las corporaziuns
regiunalas
1. dretg valaivel

² Corporaziuns regiunalas che n'adempleschan pli naginas incumbensas vegnan schliadas per quest termin, uschia che la disposiziun tenor l'alinea 1 daventa obsoleta per ellas.

Art. 103d

Sche la corporaziun posseda eventualmain anc ina facultad u sch'i èn avant maun eventualas obligaziuns, sto quai vegnir reparti sin las vischnancas da la corporaziun regiunala tut tenor lur participaziun als custs respectivamain tut tenor lur obligaziun da pajar contribuziuns, premess ch'ils statuts na prevesian betg insatge auter u che las vischnancas da la corporaziun regiunala na chattian betg in'autra enclegientscha. Las corporaziuns regiunalas communitgeschan a la regenza la terminaziun da la procedura da liquidaziun ed uschia gist er lur schliaziun.

2. facultad ed
obligaziuns

Art. 103e

¹ Er suenter il mument che las corporaziuns regiunalas èn vegnidas schliadas, èn ils ultims organs da las corporaziuns regiunalas responsabels che las lavurs da schliaziun vegnian manadas a fin conform a l'urden. Els èn

3. lavurs da
schliaziun

autorisads ed obligads da far ils acts giuridics e las decleraziuns ch'i dovra per quest intent.

² Il quint per l'ultim onn da las corporaziuns regiunalas schliadas vegn prendi giu da la regiun correspudenta respectivamain da quella regiun, a la quala è vegnida attribuida la gronda part dal territori da las anteriuras vischnancas da la corporaziun regiunala. Il quint da la corporaziun regiunala dal Grischun dal nord vegn prendi giu da la regiun Plessur.

Art. 103f

4. archiv

Ils ultims organs da las corporaziuns regiunalas èn responsabels ch'ils documents vegnian archivads e surdads conform a l'urden.

Art. 103g

5. meds da lavur, mobigliar e bains immobigliars

¹ Las corporaziuns regiunalas surlaschan gratuitamain a la regiun ils meds da lavur, il mobigliar sco er ils bains immobigliars ed ils dretgs reals limitads ch'èn avant maun il mument da la surdada e che vegnan duvrads da la regiun. L'inscripziun en il register fonsil vegn fatga gratuitamain sin annunzia da la regiun.

² Sche la corporaziun regiunala e la regiun na chattan nagina enlegientscha davart l'attribuziun da bains immobigliars e da dretgs reals limitads, decida la regenza definitivamain.

Art. 103h

6. regiun

¹ Ils presidents da las vischnancas da la regiun furman in organ transitoric che procura che la regiun funcziunia il mument che la divisiun dal chantun en regiuns entra en vigur. Els èn autorisads ed obligads da far ils acts giuridics e las decleraziuns ch'i dovra per quest intent.

² Ils statuts ston vegnir relaschads a norma da l'artitgel 62e.

³ Fin il pli tard l'ultim mais avant che la divisiun dal chantun en regiuns entra en vigur ston ils statuts vegnir inoltrads a la regenza per l'approvaziun.

Art. 104 marginala

VI. Entrada en vigur

II.

La regenza fixescha il termin che questa revisiun parziala entra en vigur.